Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2011, sp. zn. 21 Cdo 3909/2010, ECLI:CZ:NS:2011:21.CDO.3909.2010.1

Číslo: 6/2012

Právní věta:

Součástí rodičovské zodpovědnosti tak, jak je vymezena v ustanovení § 31 odst. 1 zákona č. 94/1963 Sb., není vyživovací povinnost rodiče k dítěti. Tato povinnost vyplývá ze samé podstaty právního vztahu rodičovství.

Neplnění vyživovací povinnosti rodičem, byť je lze považovat za soustavné a dlouhodobé, se do oblastí výkonu jeho rodičovské zodpovědnosti podle § 31 odst. 1 zákona o rodině nemusí negativně promítat; za situace existujícího vzájemného citového vztahu mezi nezletilým dítětem a rodičem, jejich kontaktů a zájmu rodiče o dítě, proto není v zájmu nezletilého, aby rodič byl rodičovské zodpovědnosti zbaven (§ 44 odst. 3 cit. zákona) či aby jeho rodičovská zodpovědnost byla omezena (§ 44 odst. 2 cit. zákona).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 28.06.2011

Spisová značka: 21 Cdo 3909/2010

Číslo rozhodnutí: 6

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Styk s dítětem

Předpisy: 2 předpisu č. 104/1991Sb.
čl. 10 odst. 2 předpisu č. 2/1993Sb.
čl. 3 odst. 1
čl. 7 odst. 1 předpisu č. 104/1991Sb.
čl. 8 odst. 1 předpisu č. 104/1991Sb.
čl. 9 odst. 2 předpisu č. 104/1991Sb.
§ 31 odst. 1 předpisu č. 94/1963Sb.
§ 44 odst. 2 předpisu č. 94/1963Sb.
§ 44 odst. 3 předpisu č. 94/1963Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Navrhovatel se návrhem podaným Okresnímu soudu v Kolíně dne 28. 7. 2009 domáhal zbavení rodičovské zodpovědnosti otce k nezletilému A. Návrh zdůvodnil tím, že otec nezletilého úmyslně od

1. 2. 2008 do 17. 3. 2009 neplnil ani zčásti vyživovací povinnost k nezletilému stanovenou rozhodnutím soudu ve výši 1500 Kč měsíčně, za což byl pravomocným trestním příkazem Okresního soudu v Kolíně ze dne 10. 4. 2009 uznán vinným trestným činem zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 2 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále též „trestní zákon účinný do 31. 12. 2009). Otec se o nezletilého nezajímá, dárky ani oblečení mu nekupuje. Nesnaží se obstarat si prostředky k obživě podnikáním, či zaměstnáním v pracovní poměru, ač toho je schopen, není ani evidován na úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání; obživu si zajišťuje pouze z krátkodobých a náhodných „brigád, ze kterých nelze provádět exekuce". Proto „jediným možným opatřením ve vztahu k R. H. je zcela ho zbavit rodičovské zodpovědnosti k nezletilému synovi".

O k r e s n í s o u d v Kolíně rozsudkem ze dne 24. 11. 2009 rozhodl, že „otec nezletilého R. H. se zbavuje rodičovské zodpovědnosti k nezletilému A. H.", a že „žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení". Dovodil, že jsou splněny podmínky § 44 odst. 3 zákona o rodině pro zbavení otce rodičovské zodpovědnosti k nezletilému, byť je „nejtvrdším zásahem do vztahů mezi rodiči a dětmi a aby byl tento návrh důvodný, nestačí ojedinělé vybočení nebo opomenutí rodičovské zodpovědnosti, ale musí dosáhnout takového stupně, že zbavení rodičovské zodpovědnosti je jediným účinným prostředkem ochrany dítěte". Naplnění těchto podmínek spatřoval v tom, že otec od února 2008 neplatí pro nezletilého úmyslně výživné a byl za to „opakovaně postižen v rámci trestního řízení". Nemá snahu výživné hradit, když mu v tom nebrání žádná závažná překážka. Otec se rovněž o nezletilého „řádně nezajímá", nepřispívá mu ani „nad rámec výživného", takže „veškerá rodičovská zodpovědnost je na matce nezletilého". Uvedené jednání otce je proto závažným zanedbáním jeho rodičovské zodpovědnosti.

K odvolání otce K r a j s k ý s o u d v Praze rozsudkem ze dne 31. 3. 2010 rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že „návrh na zbavení otce rodičovské zodpovědnosti" zamítl a rozhodl, že „žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů". Uzavřel, že i když „otec dlouhodobě neplatil výživné a nečiní tak ani dosud a zanedbává tak vážným způsobem svoji rodičovskou zodpovědnost" a byl „již dvakrát odsouzen pro neplacení výživného", podmínky pro jeho zbavení rodičovské zodpovědnosti k nezletilému „v současné době nejsou dány". Akcentoval, že jde svými důsledky o nejzávažnější zásah do práv rodičů, znamenající i „přerušení veškerých styků takového rodiče s nezletilým dítětem". Otec se však s nezletilým pravidelně stýká v rámci styků realizovaných mezi nezletilým a matkou otce, neboť otec u své matky bydlí. Nezletilý si je vědom, kdo je jeho otec, k otci má pěkný vztah a i otec má syna rád a „chce též dát všechny své závazky do pořádku". Není proto namístě jej rodičovské zodpovědnosti k nezletilému zbavit, „neboť by tak došlo k zpřetrhání jejich vzájemného citového vztahu a tato skutečnost by se mohla nepěkně projevit i na psychickém stavu samotného nezletilého". Není namístě ani omezení rodičovské zodpovědnosti otce, protože „nebylo zjištěno, že by nezletilý měl nějaký majetek a že by otec matce bránil v nakládání s majetkem nezletilého či v nakládání s jeho finančními prostředky". Kromě toho návrh opatrovníka nezletilého učiněný v průběhu řízení na takové omezení rodičovské zodpovědnosti „je neurčitý, neboť v rozhodnutí soudu o omezení rodičovských práv podle ustanovení § 44 odst. 1, 2 zák. o rod. musí být určitým a pochybnosti nevzbuzujícím způsobem určeno, v kterém konkrétním rodičovském právu anebo v kterých právech je rodič omezen, případně za jakých podmínek může toto právo vykonávat".

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podali navrhovatel a matka dovolání.

Navrhovatel namítá nesprávnost právního závěru odvolacího soudu, že na základě soudy zjištěného skutkového stavu nejsou dány podmínky pro zbavení otce rodičovské zodpovědnosti k nezletilému, popř. pro omezení této rodičovské zodpovědnosti. Otec byl opakovaně – trestním příkazem Okresního soudu v Kolíně ze dne 10. 4. 2009 a trestním příkazem Okresního soudu v Kolíně ze dne 29. 7. 2009 uznán vinným ze spáchání úmyslného trestného činu zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 2 trestního zákona účinného do 31. 12. 2009. Žádné výživné dosud neuhradil, s nezletilým se stýkal „jen v souvislosti s nepravidelnými návštěvami své matky, tj. babičky nezletilého, které

matka umožňovala a umožňuje styk s nezletilým“. Již tím je dán závěr o závažném zanedbávání rodičovské zodpovědnosti, jež má svůj základ v osobě rodiče a jeho postojích při plnění rodičovských práv a povinností, a v takovém případě je soud povinen rodiče rodičovské zodpovědnosti zbavit. „Soudu není v tomto směru ponechána možnost úvahy, jak naznačuje odvolací soud.“ V každém případě se měl odvolací soud „zabývat tím, zda nejsou dány důvody pro omezení rodičovské zodpovědnosti“. Zde není odvolací soud vázán návrhem na zahájení řízení ani rozsahem odvolání. Proto není možno uzavřít, jak učinil odvolací soud, že případný návrh na omezení způsobilosti k právním úkonům je neurčitý. Omezení či zbavení rodiče rodičovské zodpovědnosti je výchovným opatřením, které „plní vůči rodiči i sankční funkci“. Neplní-li rodič úmyslně po delší dobu svoji vyživovací povinnost, ztěžuje tím výživu nezletilého, jakož i možnost nezletilého podílet se na jeho životní úrovni. Tato okolnost by se „měla promítnout“ do rozhodování při zbavování či omezování rodiče jeho rodičovské zodpovědnosti. Navrhovatel navrhl, aby dovolací soud napadený rozsudek odvolacího soudu zrušil a aby věc vrátil tomuto soudu (Krajskému soudu v Praze) k dalšímu řízení.

Matka ve svém dovolání rovněž vytýká odvolacímu soudu nesprávný právní závěr ohledně toho, že na základě zjištěného skutkového stavu nejsou dány podmínky pro zbavení otce rodičovské zodpovědnosti k nezletilému. Zdůrazňuje, že na straně otce se ve vztahu k práci, úhradě dluhů a odpovědnosti vůči synovi, „do dnešního dne“ nic nezměnilo, výživné pro nezletilého otcem stále hrazeno není, otec nemá ani postižitelný majetek k jeho vymožení. Lze souhlasit se zjištěním, že „otec má k synovi hezký vztah a syn má otce rád“, je třeba však zhodnotit, „jak otec svůj vztah k synovi projevuje, jak zodpovědně se k němu chová“. Odmítání pravidelného příjmu otce je jeho taktikou, jak se vyhnout vymožení jeho závazků. Otec tak „profituje, protože má nelegální příjmy z práce na černo a není prakticky vůbec postižitelný“. Tímto „nemravným chováním otec prokazuje svůj přístup k synovi, a to způsobem naprosto opovrženíhodným“. Pouhý nekonkrétní otcův příslib nápravy a zjištění, že „otec má syna rád a syn otce také“ pro zachování rodičovské zodpovědnosti otce v plném rozsahu nepostačuje. Otec si syna (sám) nebere a matka nemá zájem styk nezletilého s otcem umožnit, neboť otec není schopný se o dítě celodenně postarat. Otec začal zájem o zdravotní stav syna projevovat a dávat mu drobné dárky (omalovánky, sladkosti) až poté, „co proběhlo v Kolíně soudní jednání“, to matka považuje za účelové. Otec se sám o dítě nestará a nezajímá, „pouze je přítomen návštěvě nezletilého u babičky, avšak jen proto, že u ní bydlí“, ale péči o dítě a výchovu po dobu, kdy je nezletilý u babičky, „zajišťuje v podstatě babička“. Také matka navrhuje, aby dovolací soud napadený rozsudek odvolacího soudu zrušil a aby věc vrátil tomuto soudu (Krajskému soudu v Praze) k dalšímu řízení.

N e j v y š š í s o u d dovolání navrhovatele i matky zamítl.

Z o d ů v o d n ě n í :

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) věc projednal podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném od 1. 7. 2009, neboť dovoláními je napaden rozsudek odvolacího soudu, který byl vydán po 30. 6. 2009 (srov. Čl. II bod 12 zákona č. 7/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony). Po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu byla podána oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř. a že dovolání jsou přípustná podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř. a § 237 odst. 2 písm. b) o. s. ř., přezkoumal věc bez nařízení jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.) a dospěl k závěru, že dovolání nejsou opodstatněná.

Dovolací soud je při přezkoumání rozhodnutí odvolacího soudu zásadně vázán uplatněnými dovolacími důvody (srov. § 242 odst. 3 o. s. ř.).

Oba dovolatelé ve svém dovolání jako dovolací důvod uplatnili nesprávné právní posouzení věci odvolacím soudem co do jeho závěru, že opakované uznání rodiče vinným ze spáchání úmyslného

trestného činu zanedbání povinné výživy nezletilého dítěte, prokazující dlouhodobé úmyslné neplnění jeho vyživovací povinnosti k němu, nezakládá za situace, kdy se takový rodič s nezletilým dítětem stýká jen v souvislosti s realizovaným stykem nezletilého s jinou osobou (prarodičem) a kdy je mezi rodičem a nezletilým dítětem dána citová vazba, naplnění podmínek pro zbavení takového rodiče rodičovské zodpovědnosti či alespoň pro její omezení (když soud zde návrhem na zbavení rodičovské zodpovědnosti není vázán tak, že by takovou rodičovskou zodpovědnost nemohl v rámci takového návrhu omezit). Matka pak považuje za nesprávný závěr odvolacího soudu, že by okolnost, že „otec má syna rád a syn otce také“ (vzájemného citového vztahu rodiče a nezletilého dítěte) měla sama o sobě odůvodnit závěr o nenaplnění podmínek pro zbavení rodičovské zodpovědnosti, když význam zde musí mít to, „jak otec svůj vztah k synovi projevuje, jak zodpovědně se k němu chová“.

V projednávané věci bylo soudy (z pohledu uplatněných dovolacích důvodů) mimo jiné zjištěno (správnost skutkových zjištění soudů v tomto směru odvolatelé nezpochybňují – srov. § 242 odst. 3 o. s. ř.), že pravomocným rozsudkem Okresního soudu v Kolíně ze dne 2. 10. 2007 byla schválena dohoda rodičů, podle níž byl nezletilý A. pro dobu po rozvodu jejich manželství svěřen do výchovy matky a otec se zavázal přispívat na jeho výživu částkou 1500 Kč měsíčně. Manželství rodičů bylo následně pravomocným rozsudkem Okresního soudu v Kolíně ze dne 9. 10. 2007 rozvedeno dnem 9. 10. 2007. Otec od února 2008 na výživu nezletilého ničím nepřispívá, pro úmyslné neplnění vyživovací povinnosti v období od 1. 2. 2008 do 17. 3. 2009 a od 1. 4. 2009 do 29. 10. 2009 byl – trestním příkazem Okresního soudu v Kolíně ze dne 10. 4. 2009 a trestním příkazem Okresního soudu v Kolíně ze dne 29. 7. 2009 – uznán vinným ze spáchání úmyslného trestného činu zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 2 trestního zákona účinného do 31. 12. 2009. Dále byl otec trestním příkazem Okresního soudu v Kolíně ze dne 29. 7. 2009 uznán vinným trestným činem podvodu podle § 250 odst. 1, 2 trestního zákona účinného do 31. 12. 2009, jehož se dopustil postupným vylákáním částky 40 000 Kč v průběhu období leden 2006 – jaro 2008 od poškozeného P. Z. a postupným vylákáním částky 231 500 Kč v průběhu období 17. 4. 2008 – 14. 1. 2009 od poškozeného V. K. Nezletilý se stýká s matkou otce (svou babičkou) B. H. v intervalu 1x za 14 dní v sobotu, kdy ji navštěvuje v jejím bydlišti. V rámci těchto styků je v kontaktu s nezletilým i otec, který v průběhu soudního řízení začal bydlet se svou matkou (babičkou nezletilého) a nezletilému začal poskytovat drobné dárky (typu sladkostí) a zajímat se u matky o jeho zdravotní stav, ač tak dosud nečinil. Vzájemný citový vztah mezi otcem a nezletilým je zachován, mají se rádi, nezletilý ví, že se jedná o jeho otce.

Podle ustanovení § 44 odst. 2 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o rodině“) nevykonává-li rodič řádně povinnosti vyplývající z rodičovské zodpovědnosti a vyžaduje-li to zájem dítěte, soud jeho rodičovskou zodpovědnost omezí; přitom vždy konkrétně vymezí rozsah práv a povinností, na které se omezení vztahuje.

Podle ustanovení § 44 odst. 3 zákona o rodině zneužívá-li rodič svou rodičovskou zodpovědnost nebo její výkon nebo ji závažným způsobem zanedbává, soud jej rodičovské zodpovědnosti zbaví.

Zbavení rodičovské zodpovědnosti je nejtvrdším zásahem do vztahů mezi rodiči a dětmi. K naplnění skutkové podstaty zbavení rodičovské zodpovědnosti musí být splněna jedna ze dvou skutečností předvídaných v hypotéze ustanovení § 44 odst. 3 zákona o rodině, a to že rodič svou rodičovskou zodpovědnost nebo její výkon zneužívá, anebo ji závažným způsobem zanedbává. Aby byl tento zásah odůvodněný, nestačí ojedinělé vybočení nebo opomenutí rodičovské péče. Zejména v případě zanedbávání povinností rodičem musí být dán jeho tak značný stupeň, že zbavení rodičovské zodpovědnosti je jediným účinným prostředkem ochrany dítěte.

Za zneužívání rodičovské zodpovědnosti je především považováno ohrožení tělesného a duševního vývoje dětí, umožnění jim páchat trestnou činnost, svádění k nemorálnímu způsobu života, týrání dětí apod. Za závažné zanedbávání rodičovské zodpovědnosti se považuje zejména dlouhodobé neplnění

rodičovských práv a povinností k nezletilému, absolutní nezájem o nezletilého, zejména o jeho výchovu a výživu, trvalé ponechání dítěte ve výchovném zařízení spojené s nezájmem o toto dítě a s neprojevením snahy převzít je do rodinné výchovy, nemorální způsob života rodičů, soustavné neplnění vyživovací povinnosti k dítěti, trestní postih pro zanedbávání povinné výživy apod. (srov. odůvodnění rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 30. 8. 2006, sp. zn. 30 Cdo 2873/2005, a stanovisko Nejvyššího soudu SR ze dne 28. 6. 1989, sp. zn. Cpj 19/89, uveřejněné ve Sbírce rozhodnutí a stanovisek pod č. 21, ročník 1990). Doba, po kterou jeden z rodičů rodičovskou zodpovědnost řádně nevykonával, sama o sobě nepředstavuje rozhodující skutečnost pro zbavení rodičovské zodpovědnosti. Rozhodující je intenzita takového chování, které musí být závažné a zaviněné (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 5. 5. 2011, sp. zn. 30 Cdo 3522/2009).

Ze shora uvedeného vyplývá obecný korektiv pro uvedený krajní zásah do vztahu mezi rodičem a dítětem, spočívající v tom, že takový zásah musí být současně „jediným účinným prostředkem ochrany dítěte“; potřeba jeho provedení musí v každém konkrétním případě, z hlediska intenzity řádného nevykonávání rodičovské zodpovědnosti rodičem, převážit nad právem dítěte na rodinný život, zachování rodinných svazků, na péči rodičů a osobní kontakt s nimi, nad právem znát své rodiče (srov. Čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod vyhlášené pod č. 2/1993 Sb., Čl. 7 odst. 1, Čl. 8 odst. 1 a Čl. 9 odst. 2 Úmluvy o právech dítěte vyhlášené pod č. 104/1991 Sb.). Jinými slovy takový zásah musí být v zájmu dítěte, sledovat jeho blaho (srov. Čl. 3 odst. 1 a odst. 2 Úmluvy o právech dítěte vyhlášené pod č. 104/1991 Sb.). Jen takové pojetí podmínek zbavení rodičovské zodpovědnosti dle ustanovení § 44 odst. 3 zákona o rodině odpovídá jeho ústavně konformnímu výkladu.

Pro poměry projednávané věci to znamená právní význam skutkového zjištění soudů, že mezi nezletilým dítětem a otcem je vzájemný citový vztah, že dítě otce zná (ví, že je jeho otcem) a že otec se také s nezletilým, prostřednictvím jeho styků s babičkou ze strany otce, stýká a v průběhu řízení začal nezletilému poskytovat drobné dárky (typu sladkostí) a zajímat se u matky o jeho zdravotní stav. Jediným soudy shledaným důvodem pro zbavení rodičovské zodpovědnosti otce k nezletilému má být jeho soustavné a delší dobu trvající úmyslné neplnění vyživovací povinnosti k nezletilému, pro nějž byl dvakrát shledán vinným úmyslným trestným zanedbáním povinné výživy dle § 213 odst. 2 trestního zákona účinného do 31. 12. 2009.

Součástí rodičovské zodpovědnosti tak, jak je vymezena v ustanovení § 31 odst. 1 zák. o rod., není vyživovací povinnost rodiče k dítěti. Ta vyplývá ze samé podstaty právního vztahu rodičovství.

Proto také skutečnost, že rodiče byli omezeni nebo zbaveni rodičovské zodpovědnosti, resp. byl pozastaven výkon rodičovské zodpovědnosti, nemá vliv na trvání jejich vyživovací povinnosti k dítěti.

V oblasti výkonu rodičovské zodpovědnosti otce tak, jak je vymezena v ustanovení § 31 zák. o rod., nebylo shledáno v řízení ničeho negativního v intenzitě vyžadující shora uvedený krajní zásah.

Případné zbavení otce rodičovské zodpovědnosti plnění jeho vyživovací povinnosti k nezletilému, která bude nadále trvat, samo o sobě nezajistí. Toto neplnění vyživovací povinnosti otcem, byť je lze považovat za soustavné a dlouhodobé, se do oblastí výkonu jeho rodičovské zodpovědnosti podle § 31 odst. 1 zák. o rod. negativně nepromítá. Stále zde musí jít jen o posouzení způsobu dosavadního výkonu rodičovské zodpovědnosti otcem a o to, zda její řádné nevykonávání dosahuje značného stupně intenzity odůvodňujícího závěr o potřebě zbavení rodičovské zodpovědnosti; jinými slovy o to, zda zachování rodičovské zodpovědnosti je či není v zájmu nezletilého dítěte. Proto je namístě dovodit, že za situace existujícího vzájemného citového vztahu mezi nezletilým dítětem a otcem, jejich kontaktů a zájmu otce o dítě, není v zájmu nezletilého, aby otec byl rodičovské zodpovědnosti zbaven. Podmínky ustanovení § 44 odst. 3 zák. o rod. pro zbavení otce rodičovské zodpovědnosti v projednávané věci proto naplněny nejsou a závěr odvolacího soudu v uvedeném směru je správný.

Totéž platí o závěru odvolacího soudu o nenaplnění podmínek ani pro omezení rodičovské zodpovědnosti otce dle § 44 odst. 2 zák. o rod., kdy důvodem pro tento zásah by rovněž mělo být jen neplnění vyživovací povinnosti otcem. I zde totiž platí to, co bylo vyloženo výše ve vztahu k podmínkám zbavení rodičovské zodpovědnosti dle § 44 odst. 3 zák. o rod., totiž, že neplnění vyživovací povinnosti otcem, byť je lze považovat za soustavné a dlouhodobé, se do oblastí výkonu jeho rodičovské zodpovědnosti podle § 31 odst. 1 zák. o rod. negativně nepromítá, naopak zde je dán vzájemný citový vztah, kontakt otce a dítěte a zájem otce o dítě. Za takové situace proto v zájmu nezletilého není ani to, aby otec byl v rodičovské zodpovědnosti omezen, když není ani z hlediska zjištěného skutkového stavu zřejmé, v oblasti výkonu jakých konkrétních rodičovských práv by měl být takový zásah odůvodněn (byť jinak lze přisvědčit dovolateli, že soud zde není vázán návrhem a shledal-li by důvody pro omezení určitých rodičovských práv otce, měl by je vymezit z úřední povinnosti – § 153 odst. 2 o. s. ř.).

Z výše uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu (který z uvedených právních závěrů vychází) je z hlediska dovolateli uplatněných dovolacích důvodů správný, a protože nebylo zjištěno, že by byl postižen vadou uvedenou v ustanovení § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř., nebo jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, Nejvyšší soud dovolání navrhovatele a matky podle ustanovení § 243b odst. 2, části věty před středníkem, o. s. ř. zamítl.